

LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 38, LT-01104 Vilnius, tel. (8706) 64715,
faks. (8 706) 64820, el. p. info@enmin.lt, <http://www.enmin.lrv.lt>
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 302308327

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2019-02-

Nr. (19.2-19)3-

VIEŠŲJŲ PASTATŲ ATNAUJINIMAS

Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai (toliau – Energetikos ministerija) vykdydama Ministro Pirmininko pavedimą, įformintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanclerio 2018 m. lapkričio 8 d. rezoliucija Nr. S-3831 ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. gegužės 16 d. posėdžio sprendimą (protokolo Nr. 21, 8 klausimo 3 punktas) (toliau – Vyriausybės pavedimas) surinko iš ministerijų informaciją apie ministerijų ir jų pagal kuravimo sritis biudžetinių įstaigų valstybei nuosavybės teise priklausančių šildomų ir (arba) vėsinamų valstybės institucijų ir įstaigų valstybinio administravimo subjektų naudojamų pastatų, kurių bendras plotas viršija 250 kv. m. atnaujinimą ir teikia apibendrinimą bei pasiūlymus Lietuvos Respublikos Vyriausybei.

Viešųjų pastatų energinio efektyvumo didinimo programoje¹ (toliau – Programa) yra įtvirtintas tikslas nuo Programos įgyvendinimo pradžios iki 2020 metų atnaujinti apie 470 tūkst. kv. metrų centrinės valdžios viešųjų pastatų, kuriuose bus padidintas viešųjų pastatų energijos vartojimo efektyvumas – pasiekta mažiausiai C energinio naudingumo klasė.

Pagal anksčiau Energetikos ministerijos surinktą informaciją 2014 – 2016 metais centrinės valdžios institucijos nebenaudoja ir atsisakė arba tiesiogiai iš biudžeto atnaujino 142 656 kv. metrų ploto pastatų, kurių energinio naudingumo klasės yra F, E ir D.

Likusi iki 2020 m. privalomų atnaujinti ar perduoti centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojai, siekiant perduoti, nugriauti ar atnaujinti, institucijų valdomų viešųjų pastatų ploto dalis bendrai sudaro 365 375 kv. m. ir Programos priede yra paskirstyta atskiroms ministerijoms.

Pagal Vyriausybės pavedimą gautą informaciją centrinės valdžios institucijos planuoja Programos lėšomis atnaujinti apie 767 421 kv. metrų ploto pastatų, kurių energinio naudingumo klasės yra F, E ir D, tačiau realiai ministerijų ir jų pavaldžių įstaigų atlikti veiksmai sudaro prielaidas, kad bus atnaujinta tik 264 088 kv. metrų pastatų ploto:

- 2018 m. spalio 30 d. ir 2019 m. sausio 28 d. Energetikos ministro įsakymu pagal 2014-2020 metų ES fondų investicijų veiksmų programos 04.3.1-VIPA-V-101 priemonę „Valstybei nuosavybės teise priklausančių pastatų atnaujinimas“ yra numatytas finansavimas aštuonių viešųjų pastatų, kurių bendras plotas 43 277 kv. metrų, atnaujinimui (viso pagal priemonę numatyta 16,06 mln. Eur);

- pagal 2014-2020 metų ES fondų investicijų veiksmų programos 04.3.1-VIPA-T-113 priemonę viešiesiems pastatams atnaujinti yra skirta 12,9 mln. Eur. Pažymėtina, kad šiuo metu Viešųjų investicijų plėtros agentūra pagal paskelbtą kvietimą iki 2019-01-30 gautas paraiškas būtų atnaujinta 153 869 kv. metrų ploto. Tačiau atkreiptinas dėmesys, kad Viešųjų investicijų plėtros agentūra su pastatų naudotojais yra sudariusi paskolų sutarčių tik 17 298 kv. metrų pastatų atnaujinimui;

- pagal gautą informaciją VĮ Turto bankas Programos lėšomis taip pat planuoja atnaujinti 49 644 kv. metrų viešųjų pastatų ploto.

¹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. lapkričio 26 d. nutarimas Nr. 1328 „Dėl Viešųjų pastatų energinio efektyvumo didinimo programos patvirtinimo“

Atsižvelgiant į aukščiau nurodytus realiai vykdomas viešųjų pastatų atnaujinimo apimtis darytina išvada, kad centrinės valdžios institucijos iš esmės nepradėjo/nevykdo jokių veiksmų, būtinų viešųjų pastatų, kurių bendras plotas sudaro 101 287 kv. metrų, atnaujinimui, darytina prielaida, kad iki 2020 m. gali būti neįgyvendinti Energijos efektyvumo direktyvos² (toliau – Direktyva) nustatyti įsipareigojimai, neracionaliai naudojamos lėšos pastatų šildymui bei vėsinimui, taip pat nepanaudotos ES fondų lėšos, skirtos pagal aukščiau minėtas priemones.

Pažymėtina, kad vadovaujantis Europos Komisijos komunikatu³ už ES direktyvose įsipareigojimų nevykdymą gali būti taikomos baudos, šiuo atveju už Direktyvos įsipareigojimų nevykdymą skirta maksimali bauda gali siekti 4 715 800 Eur per metus (646 Eur/d x 365 d. x 20 koef.).

Atsižvelgdama į aukščiau išdėstytą situaciją ir siekdama įgyvendinti Programos uždavinius ir paspartinti viešųjų pastatų atnaujinimo eigą, Energetikos ministerija siūlo tai apsvarstyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės tarpinstituciniame pasitarime, kurio metu priimti atitinkamus pavedimus:

- Ministerijoms užtikrinti, kad iki š.m. gegužės 1 d. būtų pateiktos viešųjų pastatų (Programos priede nurodytiems plotams) atnaujinimo projektų, planuojamų įgyvendinti panaudojant Energijos efektyvumo fondo arba kitų programų bei valstybės biudžeto lėšas, paraiškas;

- Ministerijoms iki š.m. rugsėjo 1 d. užtikrinti planuojamų parduoti ar nugriauti nenaudojamus pastatus VĮ Turto bankas;

- Ministerijoms informaciją apie viešųjų pastatų atnaujinimo pažangą (pateiktas paraiškas, sudarytas finansavimo sutartis, vykdomus viešuosius pirkimus ir užbaigtus pastatų atnaujinimo projektus) periodiškai (pasibaigus ketvirčiui per 10 d.d.) teikti Energetikos ministerijai pagal jos parengtą formą. Energetikos ministerija apibendrintą informaciją apie pastatų atnaujinimą ne rečiau kaip kas ketvirtį teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybei;

- Finansų ministerijai užtikrinti, kad tvirtinant metinius asignavimus ministerijoms, būtų atsižvelgta į Programoje nustatytų įsipareigojimų vykdymo pažangą, o už įsipareigojimų nevykdymą derybų metu mažinti asignavimų, kasmet skiriamų lėšų valdomo turto (viešųjų pastatų) priežiūrai, išlaikymui ir remontui, dalį. Pavesti Finansų ministerijai parengti ir suderinus su Energetikos ministerija patvirtinti už pastatų atnaujinimo įsipareigojimų nevykdymą, kasmet skiriamų lėšų valdomo turto (viešųjų pastatų) priežiūrai, išlaikymui ir remontui, dalį asignavimų mažinimo bei lėšų galimai baudai už Direktyvos neįgyvendinimą kaupimo tvarką.

PRIDEDAMA. Informacija apie centrinės valdžios institucijų planuojamus atnaujinti pastatus, 3 lapai.

Viceministras

Egidijus Purlys

V. Bernadišius, (+370) 5 2034474 (5), el. p. vytautas.bernadisius@enmin.lt

² 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2012/27/ES dėl energijos vartojimo efektyvumo, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 2009/125/EB ir 2010/30/ES bei kuria panaikinamos direktyvos 2004/8/EB ir 2006/32/EB
³ angl. Communication from the Commission 13.12.2017